

V Bruseli 16. júna 2025
(OR. en)

10300/25
ADD 13

Medziinštitucionálny spis:
2025/0162(NLE)

AELE 53
CH 19
MI 400

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	13. júna 2025
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2025) 309 annex
Predmet:	PRÍLOHA k návrhu rozhodnutia Rady o uzavretí rozsiahleho balíka dohôd s cieľom konsolidovať, prehĺbiť a rozšíriť dvojstranné vzťahy so Švajčiarskou konfederáciou

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2025) 309 - Annex 13.

Príloha: COM(2025) 309 annex

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 13. 6. 2025
COM(2025) 309 final

ANNEX 13

PRÍLOHA

k

návrhu rozhodnutia Rady

**o uzavretí rozsiahleho balíka dohôd s cieľom konsolidovať, prehĺbiť a rozšíriť
dvojstranné vzťahy so Švajčiarskou konfederáciou**

Vyhlásenia uvedené v článku 2 ods. 2 rozhodnutia Rady o uzavretí v mene Únie
rozsiahleho balíka dohôd s cieľom konsolidovať,
prehĺbiť a rozšíriť dvojstranné vzťahy so Švajčiarskou konfederáciou

Sprievodné Spoločné vyhlásenia k Pozmeňujúcemu protokolu
k Dohode medzi Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na jednej strane
a Švajčiarskou konfederáciou na strane druhej o voľnom pohybe osôb:

SPOLOČNÉ VYHLÁSENIE O OBČIANSTVE ÚNIE

Koncept občianstva Únie, ktorý bol zavedený Maastrichtskou zmluvou (teraz článok 9 Zmluvy o Európskej únii a článok 20 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie), nemá v dohode o voľnom pohybe osôb žiadny ekvivalent.

Z toho vyplýva, že začlenením smernice 2004/38/ES do dohody, s výhradou výnimiek stanovených v dohode, nie je dotknuté posudzovanie budúcich právnych predpisov Únie a judikatúry Súdneho dvora Európskej únie pred podpísaním a po podpísaní dohody, ktoré sa zakladajú na koncepte občianstva Únie, z hľadiska ich relevantnosti pre dohodu. Táto relevantnosť sa určuje v súlade s dohodou o voľnom pohybe osôb vrátane ustanovení inštitucionálneho protokolu k dohode.

Dohoda neposkytuje právny základ pre politické práva štátnych príslušníkov členských štátov a Švajčiarska.

SPOLOČNÉ VYHLÁSENIE
O PREDCHÁDZANÍ ZNEUŽÍVANIU PRÁV PRIZNANÝCH
SMERNICOU 2004/38/ES A O BOJI PROTI NEMU

Zmluvné strany potvrdzujú svoj spoločný cieľ, a to predchádzať zneužívaniu práv priznaných smernicou 2004/38/ES¹ a bojovať proti nemu v súlade s článkom 35 uvedenej smernice, najmä pokiaľ ide o prístup k sociálnej pomoci.

SPOLOČNÉ VYHLÁSENIE
O ODMIETNUTÍ SOCIÁLNEJ POMOCI A UKONČENÍ POBYTU
PRED NADOBUDNUTÍM TRVALÉHO POBYTU

Zmluvné strany sa zhodujú na tom, že občania Únie by sa nemali stať neprimeranou záťažou pre systém sociálnej pomoci Švajčiarska a že švajčiarski štátni príslušníci by sa nemali stať neprimeranou záťažou pre systémy sociálnej pomoci členských štátov. Zmluvné strany preto:

- i) môžu počas prvých troch mesiacov pobytu odmietnuť prístup k sociálnej pomoci osobám, ktoré nie sú pracovníkmi, samostatne zárobkovo činnými osobami alebo osobami, ktoré si zachovávajú štatút pracovníka alebo samostatne zárobkovo činnnej osoby, a ich rodinným príslušníkom bez toho, aby sa vykonalo individuálne preskúmanie situácie danej osoby;
- ii) môžu odmietnuť poskytnutie sociálnej pomoci ekonomicky neaktívnym osobám, ktoré nespĺňajú požiadavku, podľa ktorej majú disponovať dostatočnými zdrojmi pre seba aj svojich rodinných príslušníkov;

¹ Smernica 2004/38/ES (Ú. v. EÚ L 158, 30.4.2004, s. 77), v znení platnom podľa prílohy I k dohode.

- iii) môžu odmietnuť poskytnutie sociálnej pomoci uchádzačom o prvé zamestnanie a osobám, ktoré si nezachovali štatút pracovníka alebo samostatne zárobkovo činné osoby, bez toho, aby sa vykonalo individuálne posúdenie situácie danej osoby.

Švajčiarsko a členské štáty môžu v súlade s článkom 14 a článkom 15 smernice 2004/38/ES¹ vyhostiť osoby, ktoré prestali spĺňať požiadavky na právo na pobyt, ako sú osoby, ktoré už nemajú štatút pracovníka alebo samostatne zárobkovo činné osoby a nepožívajú právo na pobyt na základe iných ustanovení smernice. Aby si mohli pracovníci alebo samostatne zárobkovo činné osoby, ktoré sa stali nedobrovoľne nezamestnanými, pričom nejde o osoby, ktoré sú dočasne práceneschopné v dôsledku choroby alebo úrazu, zachovať štatút pracovníka, musia sa zaregistrovať ako uchádzači o zamestnanie na príslušných úradoch práce a spĺňať požiadavky na to, aby mohli byť naďalej registrované ako uchádzači o zamestnanie vo verejných službách zamestnanosti, pod podmienkou, že tieto požiadavky nie sú diskriminačné. V tejto súvislosti môže hostiteľský štát v jednotlivých prípadoch a za uplatnenia rovnakých kritérií na svojich vlastných štátnych príslušníkov zohľadniť, či uchádzač o zamestnanie skutočne spolupracuje v dobrej viere s príslušným úradom v snahe vrátiť sa na trh práce. Cieľom tejto spolupráce je to, aby si uchádzač o zamestnanie našiel prácu v primeranej lehote.

Malo by sa to uplatňovať v súlade so zásadou proporcionality.

¹ Smernica 2004/38/ES (Ú. v. EÚ L 158, 30.4.2004, s. 77), v znení platnom podľa prílohy I k dohode.

SPOLOČNÉ VYHLÁSENIE
O OZNÁMENÍ O NÁSTUPE DO ZAMESTNANIA

Zmluvné strany sa zhodujú na tom, že dynamickým zosúlad'ovanie Švajčiarska s právnymi aktmi Únie v oblasti voľného pohybu osôb by nemalo byť dotknuté uplatňovanie primeraných a nediskriminačných administratívnych povinností zamestnávateľov informovať orgány o nástupe do zamestnania, ako je švajčiarsky postup oznamovania krátkodobých pracovných pobytov, ktorého cieľom je umožniť príslušným orgánom vykonávanie účinných kontrol trhu práce.

Žiadne takéto administratívne povinnosti by nemali mať vplyv na právo osoby na pobyt, a to ani na účely získania trvalého pobytu.

SPOLOČNÉ VYHLÁSENIE
O DOHOVORE O UZNÁVANÍ KVALIFIKÁCIÍ

Zmluvné strany konštatujú, že všetky členské štáty aj Švajčiarsko sú zmluvnými stranami Dohovoru o uznávaní kvalifikácií týkajúcich sa vysokoškolského vzdelávania v európskom regióne, a potvrdzujú, že pri vykonávaní dohody dodržiavajú tento dohovor v znení platnom k dátumu podpisu pozmeňujúceho protokolu.

SPOLOČNÉ VYHLÁSENIE O VOĽNÝCH PRACOVNÝCH MIESTACH

Dynamické zosúlad'ovanie Švajčiarska s *acquis* EURES by nemalo byť v rozpore s vnútroštátnymi právnymi predpismi, ktorými sa vykonáva článok 121a švajčiarskej federálnej ústavy, v ktorom sa stanovuje povinnosť švajčiarskych zamestnávateľov registrovať voľné pracovné miesta v konkrétnych povolaniach s nadpriemernou úrovňou nezamestnanosti v regionálnom centre zamestnanosti (RAV) predtým, ako sa voľné pracovné miesta zverejnia a pošlú na portál EURES.

SPOLOČNÉ VYHLÁSENIE O SPOLOČNÝCH CIEĽOCH, POKIAĽ IDE O SLOBODU POSKYTOVAŤ SLUŽBY DO 90 PRACOVNÝCH DNÍ A ZARUČENIE PRÁV VYSLANÝCH PRACOVNÍKOV

Švajčiarsko a Únia sledujú spoločný cieľ, a to poskytnúť svojim občanom, ako aj svojim hospodárskym subjektom spravodlivé podmienky, aby mohli slobodne poskytovať služby v trvaní až do 90 dní skutočnej práce za kalendárny rok (čo zahŕňa aj vysielanie pracovníkov), a zároveň plne zaručiť práva pracovníkov.

Švajčiarsko a Únia sa zhodujú na potrebe vykonávania primeraných a nediskriminačných kontrol, aby sa zaručila sloboda poskytovať služby a správne a účinné uplatňovanie pravidiel na ochranu pracovníkov tým, že sa zabráni zneužívaniu a obchádzaniu.

SPOLOČNÉ VYHLÁSENIE
O ÚČINNÝCH SYSTÉMOCH KONTROLY
VRÁTANE ŠVAJČIARSKEHO SYSTÉMU DUÁLNEHO PRESADZOVANIA

Zmluvné strany vyhlasujú, že kontrolné systémy zavedené Švajčiarskom a členskými štátmi by mali byť vhodné, účinné a nediskriminačné. Príslušné orgány presadzovania práva podľa vnútroštátneho práva by mali vykonávať účinné kontroly na svojom území s cieľom zabezpečiť dodržiavanie platných pravidiel a predpisov. Zodpovednosť za vykonávanie účinných kontrol na účely zabezpečenia súladu s platnými pravidlami a predpismi nesú určené orgány a iné príslušné orgány dohľadu a presadzovania podľa vnútroštátneho práva, ktoré môžu tak, ako je to v prípade Švajčiarska, zahŕňať sociálnych partnerov v súlade s jeho systémom duálneho presadzovania práva. Vďaka tomuto režimu sa zaručí, že kontrolné a sankčné právomoci týchto subjektov zostanú zachované a budú rešpektované. Kontroly by sa mali vykonávať primeraným a nediskriminačným spôsobom s prihliadnutím na skutočnosť, že dohoda obmedzuje slobodu poskytovať služby na 90 dní skutočnej práce za kalendárny rok.

SPOLOČNÉ VYHLÁSENIE O ZÁSADĚ
„ROVNAKÁ ODMENA ZA ROVNAKÚ PRÁCU NA ROVNAKOM MIESTE“
A O PRIMERANEJ A VHODNEJ ÚROVNI
OCHRANY VYSLANÝCH PRACOVNÍKOV

Keďže spoločným cieľom Švajčiarska a Únie je dodržiavať zásadu „rovnaká odmena za rovnakú prácu na rovnakom mieste“ a keďže Švajčiarsko uplatňuje túto zásadu od nadobudnutia platnosti dohody 1. júna 2002 a v posledných rokoch posilnilo jej vykonávanie na základe objektívnej analýzy rizika a primeranosti kontrol, Švajčiarsko aj Únia môžu zaručiť primeranú a vhodnú úroveň ochrany. Ich cieľom je zaručiť slobodu poskytovania služieb a zároveň zabezpečiť spravodlivé a účinné presadzovanie predpisov, čím sa zabráni akýmkoľvek prípadom zneužívania alebo obchádzania.

SPOLOČNÉ VYHLÁSENIE
O ÚČASTI ŠVAJČIARSKA
NA ČINNOSTIACH EURÓPSKEHO ORGÁNU PRÁCE

Švajčiarsko by malo mať možnosť naďalej sa zúčastňovať na zasadnutiach a rokovaní správnej rady Európskeho orgánu práce ako pozorovateľ bez toho, aby boli dotknuté pracovné dojednania, ktoré môže tento orgán prípadne uzavrieť so Švajčiarskom v súlade s článkom 42 nariadenia (EÚ) 2019/1149¹.

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1149 z 20. júna 2019, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán práce a ktorým sa menia nariadenia (ES) č. 883/2004, (EÚ) č. 492/2011 a (EÚ) 2016/589 a ktorým sa zrušuje rozhodnutie (EÚ) 2016/344 (Ú. v. EÚ L 186, 11.7.2019, s. 21), vrátane akýchkoľvek následných zmien.

SPOLOČNÉ VYHLÁSENIE
O DEKLARATÓRNOM REGISTRAČNOM SYSTÉME
CEZHRANIČNÝCH PRACOVNÍKOV

Zmluvné strany sa dohodli, že ak by Švajčiarsko zvažovalo registráciu cezhraničných pracovníkov na deklaratórne účely v súlade s článkom 7a dohody, malo by o tom diskutovať so susednými členskými štátmi na príslušných dvojstranných fórach. Takéto diskusie by nemali viesť k rozdielnemu zaobchádzaniu s cezhraničnými pracovníkmi podľa dohody a nie sú nimi dotknuté práva a povinnosti cezhraničných pracovníkov vyplývajúce z dohody.

SPOLOČNÉ VYHLÁSENIE
O ZAČLENENÍ DVOCH PRÁVNÝCH AKTOV EÚ
DO PRÍLOHY I K DOHODE

Zmluvné strany sa zhodujú na tom, že nariadenie (EÚ) 2024/2747¹ čiastočne patrí do rozsahu pôsobnosti dohody. Dohodli sa, že spoločný výbor prijme opatrenia potrebné na zabezpečenie začlenenia tohto nariadenia do prílohy I k dohode ihneď po nadobudnutí platnosti pozmeňujúceho protokolu k dohode. Pri začleňovaní sa zohľadní horizontálny charakter nariadenia a prípadné prepojenia s inými dvojstrannými dohodami medzi zmluvnými stranami.

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/2747 z 9. októbra 2024, ktorým sa stanovuje rámec opatrení týkajúcich sa núdzovej situácie na vnútornom trhu a jeho odolnosti a ktorým sa mení nariadenie Rady (ES) č. 2679/98 (akt o núdzovej situácii na vnútornom trhu a jeho odolnosti) (Ú. v. EÚ L, 2024/2747, 8.11.2024).

Zmluvné strany sa zhodujú na tom, že smernica (EÚ) 2024/2841¹ patrí do rozsahu pôsobnosti dohody. Dohodli sa, že spoločný výbor prijme opatrenia potrebné na zabezpečenie začlenenia tejto smernice do prílohy I k dohode ihneď po nadobudnutí platnosti pozmeňujúceho protokolu k dohode.

SPRIEVODNÉ SPOLOČNÉ VYHLÁSENIE
K PROTOKOLU O ŠTÁTNEJ POMOCI
K DOHODE MEDZI EURÓPSKYM SPOLOČENSTVOM
A ŠVAJČIARSKOU KONFEDERÁCIOU O LETECKEJ DOPRAVE

Ak Európska komisia poskytne v akejkoľvek podobe finančnú podporu, ktorá nepodlieha pravidlám štátnej pomoci podľa tohto protokolu a ktorá narúša hospodársku súťaž alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže tým, že zvýhodňuje určité podniky alebo výrobu určitých druhov tovaru, a ovplyvňuje obchod medzi zmluvnými stranami v rámci rozsahu pôsobnosti dohody, Švajčiarsko môže požiadať o konzultácie s cieľom prediskutovať túto záležitosť.

¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/2841 z 23. októbra 2024, ktorou sa ustanovuje európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím a európsky parkovací preukaz pre osoby so zdravotným postihnutím (Ú. v. EÚ L, 2024/2841, 14.11.2024).

SPRIEVODNÉ SPOLOČNÉ VYHLÁSENIE
K POZMEŇUJÚCEMU PROTOKOLU
K DOHODE MEDZI EURÓPSKYM SPOLOČENSTVOM
A ŠVAJČIARSKOU KONFEDERÁCIOU
O ŽELEZNIČNEJ A CESTNEJ PREPRAVE TOVARU A OSÔB

1. Zmluvné strany konštatujú, že uplatniteľné právne predpisy EÚ umožňujú, aby mali nezávislé vnútroštátne orgány pre pridelovanie kapacity právomoc prideľovať vlakové trasy nediskriminačným spôsobom.

Zmluvné strany konštatujú, že v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2012/34/EÚ z 21. novembra 2012, ktorou sa zriaďuje jednotný európsky železničný priestor (Ú. v. EÚ L 343, 14.12.2012, s. 32), riadenie dopravy zostáva v právomoci vnútroštátnych manažérov infraštruktúry.

2. Zmluvné strany konštatujú, že s výhradou príslušných pravidiel hospodárskej súťaže platné právne predpisy EÚ nebránia medzinárodným zoskupeniam prevádzkovať medzinárodné služby vrátane medzinárodných služieb, ktoré čiastočne pozostávajú zo služieb, ktoré sú zapojené do intervalového cestovného poriadku.

3. Zmluvné strany sa usilujú predĺžiť prechodné opatrenia na zachovanie plynulej železničnej dopravy medzi Švajčiarskom a Európskou úniou stanovené rozhodnutím Výboru Spoločenstva a Švajčiarska pre vnútrozemskú dopravu č. 2/2019 (Ú. v. EÚ L 13, 17.1.2020, s. 43) každé tri roky s výhradou príslušných rozhodnutí spoločného výboru.

SPRIEVODNÉ SPOLOČNÉ VYHLÁSENIE
K PROTOKOLU O ŠTÁTNEJ POMOCI
K DOHODE MEDZI EURÓPSKYM SPOLOČENSTVOM
A ŠVAJČIARSKOU KONFEDERÁCIOU
O ŽELEZNIČNEJ A CESTNEJ PREPRAVE TOVARU A OSÔB

Ak Európska komisia poskytne v akejkoľvek podobe finančnú podporu, ktorá nepodlieha pravidlám štátnej pomoci podľa tohto protokolu a ktorá narúša hospodársku súťaž alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže tým, že zvýhodňuje určité podniky alebo výrobu určitých druhov tovaru, a ovplyvňuje obchod medzi zmluvnými stranami v rámci rozsahu pôsobnosti dohody, Švajčiarsko môže požiadať o konzultácie s cieľom prediskutovať túto záležitosť.

SPRIEVODNÉ SPOLOČNÉ VYHLÁSENIE
K DOHODE
MEDZI EURÓPSKOU ÚNIOU
A ŠVAJČIARSKOU KONFEDERÁCIOU O ELEKTRINE

Ak Európska komisia poskytne v akejkoľvek podobe finančnú podporu, ktorá nepodlieha pravidlám štátnej pomoci podľa tejto dohody medzi Európskou úniou a Švajčiarskou konfederáciou o elektrine a ktorá narúša hospodársku súťaž alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže tým, že zvýhodňuje určité podniky alebo výrobu určitých druhov tovaru, a ovplyvňuje obchod medzi zmluvnými stranami v rámci rozsahu pôsobnosti dohody, Švajčiarsko môže požiadať o konzultácie s cieľom prediskutovať túto záležitosť.

Vyhlásenia uvedené v článku 2 ods. 3 rozhodnutia Rady o uzavretí
v mene Únie rozsiahleho balíka dohôd s cieľom konsolidovať,
prehĺbiť a rozšíriť dvojstranné vzťahy so Švajčiarskou konfederáciou

VYHLÁSENIE ŠVAJČIARSKA
O OPATRENIACH, KTORÉ SA MAJÚ PRIJAŤ VO VZŤAHU K SAMOSTATNE
ZÁROBKOVO ČINNÝM OSOBÁM
V SÚVISLOSTI S OZNAMOVACÍM POSTUPOM
V PRÍPADE KRÁTKODOBÝCH PRACOVNÝCH POBYTOV

Švajčiarsko vyhlasuje, že vzhľadom na riešenia v súvislosti s vysielaním pracovníkov opísané
v prílohe I k dohode a na Spoločné vyhlásenie o oznámení o nástupe do zamestnania prijme
v prípade potreby opatrenia na zabezpečenie toho, aby samostatne zárobkovo činné osoby tieto
pravidlá neobchádzali.

Sprievodné Vyhlásenie k Dohode
medzi Európskou úniou a Švajčiarskou konfederáciou o zdraví

VYHLÁSENIE
ŠVAJČIARSKEJ KONFEDERÁCIE
O ANALOGICKOM ZAČLENENÍ INŠTITUCIONÁLNYCH PRVKOV
DO DOHODY O ZDRAVÍ

Švajčiarska konfederácia vyhlasuje, že inštitucionálne prvky, ktoré sú spoločné pre dohody v oblastiach týkajúcich sa vnútorného trhu, na ktorých sa Švajčiarsko zúčastňuje, sa do tejto dohody začleňujú len analogicky, keďže je to potrebné na fungovanie spolupráce, ktorá je v nej stanovená. Nepredstavuje to precedens, pokiaľ ide o budúce zmluvy, ktoré sa nevzťahujú na oblasti týkajúce sa vnútorného trhu, na ktorých sa Švajčiarsko zúčastňuje.
